

1. Obiekt

1856/1 KOŚCIÓŁ PARAF. P.W. WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

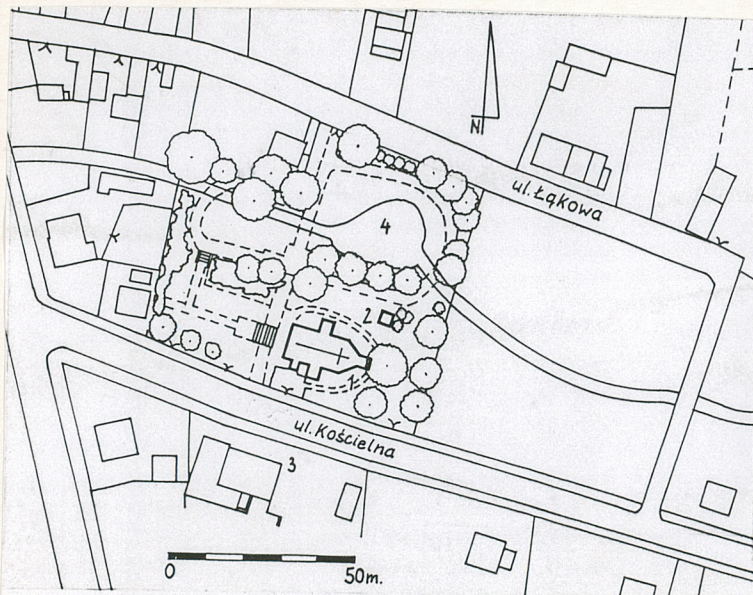
2. Czas powstania

1736

3. Miejscowość

CHLUDOWO

Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

plan sytuacyjny kościoła w Chludowie

1 - kościół, 2 - dzwonnica, 3 - plebania, 4 - staw w parku

4. Adres ul. Kościelna 4

62-001 Chludowo

nr hipoteczny T.II.k.28, T.IV.k.134

5. Przynależność administracyjna

województwo poznańskie

gmina Suchy Las

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Kludowo (1252), Cludowo (1389),
Chlyvdouo (1510), Truppenfeld

7. Przynależność administracyjna przed 1.VI.1975r.

województwo poznańskie

powiat Poznań

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym.-kat.p.w.Wszystkich
Świętych, ul.Kościelna 4, 62-001
Chludowo

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr AKI-11a/117 data 21.12.1932

2397/4

autor zdjęć Krzysztof Jodłowski

data wykonania 1995

miejsce przechowywania negatywów WKZ Poznań

Wieś Chludowo pierwotnie stanowiła własność książęcą. W r. 1252 książę Przemysław I z bratem Bolesławem Pobożnym przy fundacji klasztoru w Owińskach nadali cysterkom m.in. wieś "Kludowo". Nadanie to potwierdził w r. 1280 książę Przemysław II. W r. 1288 - wieś w opolu chojnickim. Parafia wzmiankowana po raz pierwszy w r. 1289 (wspomniany pleban Piotr).

Kościół w Chludowie założyły i uposzążyły cysterki przy lokacji wsi na prawie średzkim. W r. 1447 papież na prośbę dziedziców Szamotuł Dobrogosta Świdwy kasztelana poznańskiego i Piotra kasztelana kaliskiego polecił przyłączyć roczne dochody kilku kościołów, m.in. w Chludowie, do kolegiaty św. Stanisława w Szamotułach. W r. 1530 istniała tu szkoła parafialna.

Obecny kościół wzniesiony został - również z fundacji cysterek - w r. 1736 na miejscu wcześniejszego, zniszczonego pożarem (1710) budynku. Nowowzniesioną świątynię poświęcił w r. 1744 (1737 ?) bp Kierski. Kościół był restaurowany w r. 1765. W r. 1771 (1773 ?) wcielony jako filialny do parafii w Owińskach; funkcję tę pełnił do r. 1926, kiedy to w Chludowie reaktywowano parafię.

Kościół prezentuje cechy drewnianego budownictwa bałockowego.

Sytuacja: Kościół usytuowany jest w centralnej części wsi, na lekkim wzniesieniu, przy ul. Kościelnej. Orientowany. Zielony, zadrzewiony teren przykościelny, po stronie pn. stanowiący niewielki park ze stawem i strumieniem, ogrodzony jest od pd., pn. i wsch. parkanem drewnianym osadzonym na niskim kamiennym murku pomiędzy tynkowanymi słupkami, od zach. - nieotynkowanym murem ceglany. Od strony ulicy do kościoła prowadzi ozdobna, kuta brama, za którą zewn. stopnie; od pn. - niewielka furtka. Wokół budynku wiedzie wyłożona płytami chodnikowymi alejka. Na pn.-wsch. od prezbiterium znajduje się drewniana dzwonnica z r. 1936, obok - grób Antoniego Kociałkowskiego, miejscowego nauczyciela (zm. 1890).

Materiał i technika: Kościół jest budynkiem drewnianym, wzniesionym na niskiej podmurówce, konstrukcji zrębowej, wzmocniony lisicami, od zewn. oszalowany pionowo pobijanymi deskami. We wnętrzu nowy strop drewniany o zaokrąglonych narożach, podbity deskowaniem. Dach o konstrukcji drewnianej, krokwiowo-płatwiowej, kryty podwójnie dachówką karpiówką; hełm wieży kryty blachą. Posadzka cementowa (obecnie trwają prace posadzkarskie). Empora organowa i prowadzące na nią schody drewniane. Drzwi zewn. gł. 2-skrzydłowe, pełne, opierane deskami, z ozdobnymi okuciami; drzwi boczne oraz do zakrystii - 1-skrzydłowe, pełne, opierane deskami. Okna dwupoziomowe, szklone na kit w szczeblinach krzyżowych, krosnowe.

Rzut: Kościół jest budynkiem salowym, wzniesionym na rzucie prostokąta, z wielobocznie zamkniętym, równym szerokością nawie prezbiterium od wsch.; przy nawie od pd. i pn. - dwie symetryczne kaplice na rzucie kwadratów, tworzące rodzaj transeptu, ponadto od pd. - nowsza kwadratowa kruchta. Przy prezbiterium od wsch. niewielka zakrystia na rzucie zbliżonym do kwadratu.

Bryła: Kościół nie jest podpiwniczony. Nawę i równą z nią wysokością prezbiterium nakrywa wspólny wysoki dach półszczytowy, nad zamknięciem prezbiterium - wielopołaciowy. Nad kaplicami bocznymi - nieco niższe dachy półszczytowe o kalenicy prostopadłej do kalenicy dachu gł. Nad znacznie niższą kruchtą pd. - daszek dwuspadowy, nad zakrystią - 3-spadowy. Ponad skrzyżowaniem naw nadbudowana 6-boczna wieżyczka na sygnaturkę, nakryta hełmem z prześwitem, zwieńczonym kulą i chorągiewką, na której litery STFIS oraz data 1736.

Elewacje: Elewacje budynku szalowane dwupoziomowo pionowo pobijanymi deskami na styk; styki desek osłonięte listwowaniem. W zwieńczeniu - drewniany, profilowany gzyms. Okna prostokątne, ujęte prostymi, drewnianymi opaskami. Elewacja zach. zwieńczona trójkątnym półszczytem, z szerokim, prostokątnym wejściem na osi; ponad wejściem - niewielkie okienko, w półszczycie - prosty krzyż. Elewacje boczne nawy i prezbiterium 3-osiove; elewacje kaplic zwieńczone trójkątnymi półszczytami; od pd. - kruchta z prostokątnym wejściem, zwieńczona trójkątnym szczytem z krzyżem. W zamknięciu prezbiterium - dwa węższe okna; w przybudowanej do prezbiterium zakrystii od wsch. - niewielkie okienko, od pd. - prostokątne wejście.

14. Kubatura 1340 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 195 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne sakralne	17. Użytkowanie obecne sakralne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1968-70 - restauracja kościoła (m.in. nowe pokrycie dachu, wymiana stropu, odnowienie i uzupełnienie wyposażenia; 1972 - konserwacja wnętrza i ołtarza gł. 1974 - naprawa organów, malowanie stropu; 1989-91 - remont kapitalny budynku		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Wszystkie części budynku zachowane w stanie bardzo dobrym.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta szczegółowe kościołów..., sygn. KA III; Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu;

Karta zielona, opr.B.Uske-Wierzbanowska, 1959; WKZ Poznań.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

22. Bibliografia

J.Łukaszewicz, Krótki opis historyczny kościołów parochialnych..., t.I, Poznań 1858, s.310;

S.Kozierowski, Szematyzm historyczny ustrojów parafialnych dzisiejszej archidiecezji poznańskiej, Poznań 1935, s.52-3;

J.Nowacki, Archidiecezja Poznańska w granicach historycznych i jej rozwój, t.II, Poznań 1964, s.343, 375;

Katalog zabytków sztuki w Polsce, t.V, z.20, Warszawa 1977, s.6-7;

Kościoły drewniane woj. poznańskiego, opr.E.Stańska, P.Domachowski, Poznań 1989;

Słownik hist.-geogr. ziem polskich w średniowieczu, t.VIII, cz.1, z.2, Warszawa (i in.) 1983, s.193-94.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Krzysztof Jodłowski

imię i nazwisko

data czerwiec 1995 r.

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

Wkładka nr 1

1. Miejscowość

C H L U D O W O

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚC.PAR.P.W.WSZYSTKICH ŚW.

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

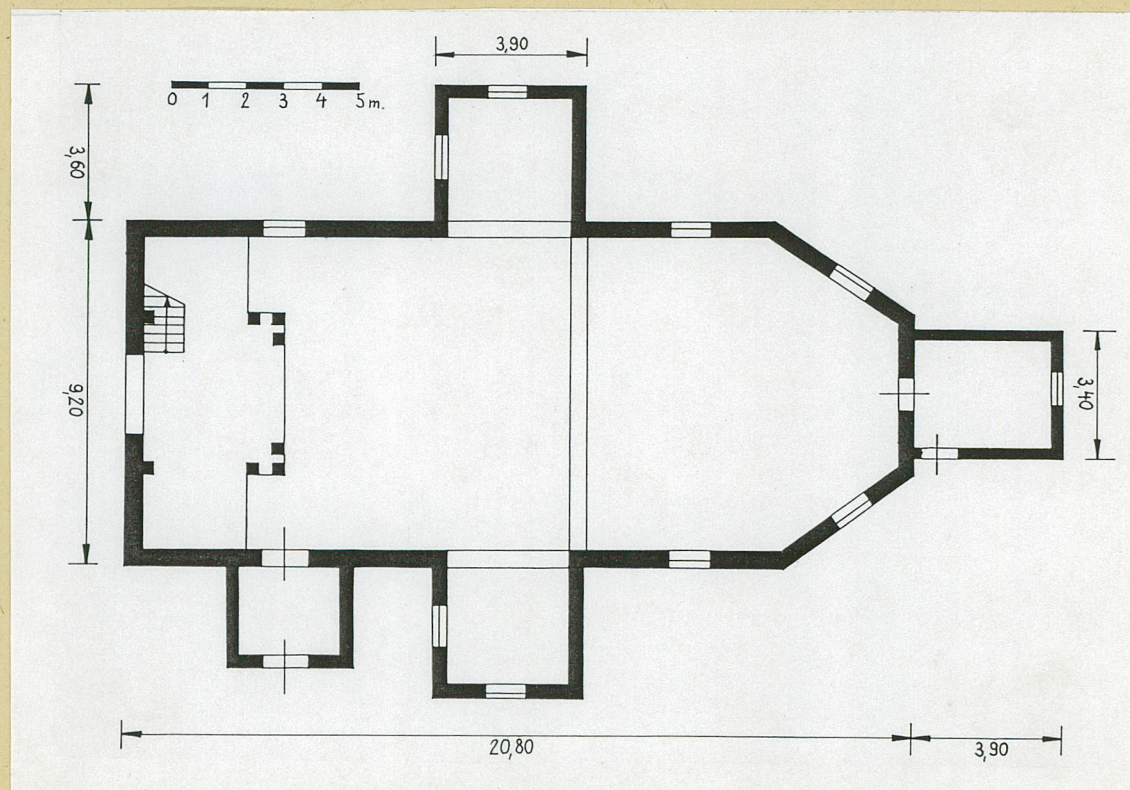
cd. opisu, zdjęcia, rzut poziomy

cd.opisu:

Wnętrze i wyposażenie: Wnętrze dostępne od zach. oraz poprzez kruchą pd., nakryte nowym stropem o zaokrąglonych narożach, oświetlone prostokątnymi oknami nawy, kaplic i prezbiterium. Prezbiterium podwyższone o dwa stopnie, niewyodrębnione architektonicznie; w jego ścianie wsch. - prostokątne przejście do zakrystii. Belka tęczowa profilowana, wsparta na nowszych konsolach, z barokową grupą Ukrzyżowania z ok. 1765. Od zach. wbudowana empora muzyczna, w partii środkowej wysunięta w kształcie prostokąta, wsparta na profilowanych słupach; parapet podzielony pseudopłycinami.

Na wyposażenie kościoła składają się m.in. barokowy ołtarz gł., zestawiony z fragmentów z 1. i 2. poł. XVIII w. z obrazem Wszystkich Świętych w polu centralnym oraz nowsze ołtarzyki boczne z obrazem Matki Boskiej ze św.św. Wojciechem i Mikołajem (3 ćw. XVI w.) oraz rzeźbą św.Józefa z Dzieciątkiem (XVIII w.).

Instalacje: Budynek wyposażony jest w instalację elektryczną.

Wkładkę założył: Krzysztof Jodłowski, 06.1995 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: WKZ Poznań

